

čakajúc na ďalšie rozhodnutie. Rozhodovať o svojom majetku, menovite o nehnuteľnom, nám bolo zakázané. Ten už užívali Maďari a ošetrovali aj dobytok kolonistov, ktorých k nemu nepripustili.

Večer 1. 12. 1938 prišli maďarskí žandári a vyzvali nás, aby sme si vzali, čo môžeme odniesť na chrbte a v rukách, a pripravili sa ráno o 3. hodine na odchod. Potom nás naložili na vozy a v daždi odviezli do Levíc, kde nás ubytovali v krčme a tam sme strávili noc. Na druhý deň ráno nás odviezli na hranicu a odovzdali čs. úradom, ktoré však prijímali len tých, ktorí sa vykárali dokumentmi o svojom pôvode a príslušnosti.

Predtým než nás vydali čs. úradom, dali nám rozhodnutie o vypovedaní z Maďarska, v ktorom sa uvádza, že si môžeme vziať všetok hnuťelný majetok. V skutočnosti však nám nedovolili vziať tento majetok.

D. a h.

Nečitateľný podpis, v. r.
Vedúci notár

Viktória B., v. r.
stránka

SNA, KÚ., kr. 256, f. 71527/38 prez., bez č.

¹ Pozri dok. č. 2

142

8. december 1938. Púchov.

Zápisnica napísaná na notárskom úrade s Magdou F., predtým obyvateľkou mesta Komárno, ktorá vypovedala, v akých neľudských podmienkach bola väznená a potom vyhnaná z územia Maďarska.

Zápisnica

Do úradu sa dostavila Magda F., ktorá po upozornení, aby vypovedala pravdu, lebo je možné, že túto bude musieť prisahou potvrdiť, udáva nasledovné:

Mala som so svojim manželom Deziderom F. stále bydlisko v Komárne. Môj manžel bol zamestnaný v Čs. obilnej spoločnosti. Keďže 4. 10. 1938 odcestoval do Košíc, v čase obsadenia Komárna som tam bola sama so svojim dieťaťom, 3-ročnou dcérou Júliou. Dňa 18. 11. 1938 prišiel do môjho bytu detektív a vyzval ma, aby som vzala svoje osobné doklady a hlásila sa vo väznici, kde ma potom zavreli.

V čase môjho odchodu do väznice moja dcérka bola v škôlke, a teda nemohla som si ju vziať so sebou. V tejto väznici v jednej studenej a špinavej miestnosti nás bolo 72, kde nám nepodávali stravu a boli sme odkázaní na dobrodenie svojich príbuzných. Vo väznici nás ponechali do 21. 11. 1938 do 17. hodiny. Potom nás postavili do radov, odviezli na stanicu a donútili nás vojsť do dobytčích vagónov a sprevádzali nás do Tardošked (*Tvrdošovce*). Keďže pred odchodom z Komárna nepovolili jednotlivým osobám, aby odišli do svojich príbytkov a vzali si aspoň tie najnutnejšie veci, tieto veci im priniesli príbuzní a dovolili im ich odovzdať. Z Tardošked

nás hnali smerom na hranice. Tých, ktorí mali nejakú batožinu a pri tomto pochode zaostávali, vojaci a žandári bili tak dlho, pokiaľ nenechali batožinu na ceste, o to im zrejme išlo.

Prišli sme do Veľkého Kýru, kde nás ubytovali v internačnom tábore celých 10 dní. Po 10 dňoch nás odovzdali čs. úradom.

D. a h.

Nečitateľný podpis, v. r.
vedúci notár

Magda F., v. r.
stránka

SNA, KÚ, kr. 256, f. 71527/38 prez., bez č.

143

8. december 1938, Rišňovce.

Zápisnica napísaná na žandárskej stanici s Pavlom M., predtým roľníkom v obci Bátorove Kosihy – kolónia Mikulášov sad, ktorý vypovedal o zaobchádzaní maďarských žandárov a o vyhnaní jeho 7-člennej rodiny z územia Maďarska.

Zápisnica

Som slovenskej národnosti, nebol som legionárom. Býval som v obci Bátorove Kesy (*Bátorove Kosihy*), kolónia Miklósháza (*Mikulášov sad*), okres Parkán (*Štúrovo*), kde som mal hospodárstvo vo výmere 50 k. j., 707 siah pozemkov. Tieto pozemky som kúpil od firmy Kesská hospodárska účastinárska spoločnosť v Ružomberku, a to 1 k. j. za 4 500 Kč. Dom som si postavil sám pomocou úveru od Zemskej banky v Bratislave. Som ženatý a živím 7-člennú rodinu.

Dňa 10. 11. 1938 pri prevádzaní prehliadky v mojom dvore maďarskými četníkmi za pomoci vojakov som im vydal pušku aj revolver, a tak nerobili voči mne nijaké násilie. Ale môjho suseda Michala B. pri prehliadke bezdôvodne stýrali, lebo sa dožadovali guľometov. Trikrát ho udreli, až padol. Keď sme to videli, robili sme všetko, čo nám rozkázali. Aj voči mne vystúpili hrubo a s vyhrážkami. Dňa 15. 11. 1938 prišiel do môjho domu maďarský četník a vyzval ma, aby som išiel hneď s ním k autu. Keď som sa chcel obliecť a vziať si niečo na jedlo, zlomyseľne tresol so mnou do gánku, až som sa uderil. Musel som neobutý nastúpiť do auta a tam sa obúvať. Potom ma s celou rodinou zaviezli do Parkánu a tam sme 8 dní boli uväznení (internovaní) v kasárňach. Počas internovania so mnou ani s rodinou inak nezaobchádzali zle s tou výhradou, že sme 3 dni nedostali jesť a ležali sme na holej dlážke.

Keď som z Parkáne prišiel domov, zbadal som, že mi boli odcudzené sliepky, vajcia a rôzne potraviny. Dňa 1. 12. 1938, keď sme sa chystali na vystaňovanie, jeden vojak mi násilne a verejne ukradol z vačku veľkú guľatú elektrickú lampu. Mlieko, sliepky, niekedy aj bravy museli sme dať vojsku bez náhrady. Dňa 2. 12. 1938 o 3. hodine nás odvážali smerom na Levice k čs. hraniciam. Mohli sme si vziať so sebou jeden voz a pár koní. Na voz som smel dať len nutné bytové zariadenie a potraviny. Stroje sme výlučne nesmeli odvážať. Tak nám prečítali maďarski četníci 1. 12. 1938.

Keď sme odchádzali z četnickej stanice z Bátorovej Kesy, každej rodine dali listinu